

omtrent 42 pCt. af Husstande havde Tyende, var dette i 1890 kun Tilfældet med 25 pCt., altsaa kun $\frac{1}{4}$.

En stor Del af de Virksomheder, som tildels endnu ved Aarhundredets Begyndelse laa under Husmoderen, ere nu ganske erobret af Industrien, saasom Kartning, Spinding, Vævning, Brygning, Bagning og Slagtning, hvad Under, at der ikke er Brug for saa stort Tyendehold. Men har Maskinerne saaledes erobret Kvindernes Arbejdsfelt, saa kan disse ogsaa med Rette gøre Fordring paa deres Andel af Arbejdsudbyttet, og Kvinderne bør ikke at lade sig nøje med de Smuler, som falder fra den Riges Bord.

I næsten alle de Virksomheder, der efter dansk Sprogbrug hører ind under Manufakturer, spiller Kvinderne en saa afgørende Rolle som Købere, at de, om de vilde, med Lethed kunde beherske Forholdene og sikre de Kvinder, der som Fabrikarbejdersker og Syersker maa støtte disse Industrier, et menneskeværdigt Underhold. I de sveitziske Arbejdsinspektørers Indberetninger kan man finde grufulde Skildringer af, hvorledes Fabrikkerne, tildels tvungne af Konkurrencen, har udhyttet Kvinden i Broderiindustrien; men saa længe Kvinderne selv er de ivrigste til at løbe efter Billighedens oftest indbildte Fordele, saa kan Fabrikkerne ikke hæve Arbejdslønnens Niveau for de arbejdende Kvinder. Her er en Opgave for en Verdens-Kvindeforening, nok saa værdifuld som Prostitutionsafskaffelsesforeningens rent formelle Kamp mod Love og Politivedtægter, en Opgave, som ligger indenfor Mulighedens Grænser, og som, alt som den løstes, vilde begrænse Prostitutionen ved at indskrænke Rekrutering fra de sultnes Lejr. Nu griber Lovgivningsmagten ind, og den maa gøre det; men den kan kun baandlægge og som ovenfor omtalt begrænse Kvinders Arbejdstid og Arbejdsmaader, hvad der er meget fornuftigt, men ganske vist ikke hjælper Kvinderne i deres øjeblikkelige Konkurrence med mandlige Arbejdere. Det ses da ogsaa i Schweiz, at de kvindelige Arbejderses Antal stiger og falder, efter som de mandlige Arbejderses Løn stiger og falder. Arbejdsløshedens Elendighed med den den deraf flydende Demoralisation er altsaa for en Del væltet over paa Kvinderne.

Naar ikke Kvinderne tidligere og i større Antal have søgt ind paa Haandværkets Enemærker, saa er det vel, fordi det ikke havde noget umiddelbart tillokkende. Bager eller Hattemaker klinger ikke saa tillokkende som Læge, Kunstner eller Professor, der er ikke noget Program i det, og dertil er maaske Hindringerne og Vanskelighederne for at naa frem her ad det laugsmæssige Haandværks traditionelle Trin, Lær-